

Vitenskapskomiteen for Mattrygghet
Norwegian Scientific Committee for Food Safety

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, fredag 12. november 2004 kl. 08-14.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Inger-Lise Steffensen, Jan Erik Paulsen, Kristine Naterstad, Trine Husøy, Tore Sanner

Forfall:

Per Helsing

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til det tredje møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk. Et av faggruppens medlemmer hadde meldt forfall til møtet.

Sekretariatet viste til at skjemaer og veiledning i forbindelse med habilitetserklæring har blitt sendt ut per post. De som ikke allerede hadde undertegnet disse papirene og returnert de til sekretariatet gjorde det på møtet. Det var ingen som erklærte seg inhabile på dette møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer.

3 Saker fra møtet i hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte fra møtet i hovedkomiteen den 23. september ved å gå gjennom protokollen. To av problemstillingene, ”Bruk av triklosan i kosmetiske produkter” og ”Inntak av brus/lettbrus – helhetsvurdering”, som ble behandlet på dette møtet i hovedkomiteen berører faggruppens arbeidsområde.

4 Samarbeidsrutiner og arbeidsmetoder

Etter hvert som arbeidet i faggruppene har kommet i gang har det dukket opp problemstillinger som krever en gode samarbeidsrutiner både mellom vitenskapskomiteen og sekretariatet og i forhold til Mattilsynet. I denne sammenheng hadde et av medlemmene i faggruppen laget et dokument med forslag til ulike prosedyrer og en arbeidsfordeling som er relevant for faggruppens arbeidsområde. Dette dokumentet ble gjennomgått på møtet samtidig som koordinator for faggruppen redegjorde for status i sekretariatets arbeid med å etablere og fastsette prinsipper og rutiner for samarbeid mellom faggruppene og sekretariatet og om status i samhandlingsprosjektet med Mattilsynet. I denne diskusjonen ønsket blant annet faggruppen en nærmere avklaring fra Hovedkomiteen rundt arbeidet og behovet for å utarbeide en ”populærversjon” av risikovurderingene da deres form ofte kan gå på bekostning av selve risikovurderingenes vitenskapelige innhold. Faggruppens øvrige innspill til samarbeidsrutiner og arbeidsmetoder vil bli innlemmet i sekretariatets videre arbeid med dette.

5 Saker som skal behandles på møtet

Kosmetikk

Bruk av triklosan i kosmetiske produkter – toksikologisk gjennomgang (04/406)

Mattilsynet har bedt om en oppdatert vurdering av risikoen for utvikling av resistens i patogene bakterier som følge av bruk av triklosan i kosmetikk og kroppspfleieprodukter.

Faggruppen for smittestoffer og hygiene i VKM har gjennomført en vurdering av risikoen for utvikling av resistens i bakterier som var sendt ut i forbindelse med møtet. Arbeidet er utført av en arbeidsgruppe bestående av personer fra Faggruppen for smittestoffer og hygiene,

ekstern ekspertise Folkehelseinstituttet, Matforsk, Universitetet i Oslo (Odontologisk fakultet) og en person fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk.

Sekretariatet har i tillegg innhentet en kort vurdering av de økotoksikologiske problemstillingene forbundet med triklosan. Denne vurderingen er utarbeidet av ett av medlemmene i Faggruppen for plante helse, plantevernmidler og rester av plantevernmidler og er kun en oppsummering av en tidligere vurdering utført av Norsk institutt for vannforskning (NIVA) på oppdrag for Statens forurensningstilsyn (SFT).

Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk har ansvaret for den toksikologiske delen av risikovurderingen på triklosan. Det var utarbeidet et utkast til en toksikologisk vurdering som ble nærmere diskutert på møtet. Den toksikologiske vurderingen er blant annet basert på bakgrunnsdokumentasjon til en opinion fra Scientific Committee for Food (SCF) fra år 2000 vedrørende bruk av triklosan i kontakt med næringsmidler, dokumentasjon fra kosmetikkindustrien og EUs vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (SCCP) sine retningslinjer for sikkerhetsvurdering av kosmetiske produkter.

Faggruppen hadde i tillegg noen kommentarer og tilføyelser til de to vurderingene på resistens og økotoksikologi. Faggruppens leder og sekretariatet sørger for at disse kommentarene legges fram når saken skal behandles på Hovedkomiteens møte den 23. november d.å. Hovedkomiteen vil her blitt bedt om å stilling til hvordan de tre separate vurderingen best kan knyttes sammen i et felles risikovurdering.

Emballasje

Risikovurdering av bly og kadmium fra glass, metallvarer og ikke-keramiske gjenstander uten emaljebelegg (04/404)

Mattilsynet ønsker å få vurdert helsefare ved inntak av tungmetallene bly og kadmium fra glass, metallvarer og ikke-keramiske gjenstander uten emaljebelegg. Sekretariatet hadde utarbeidet et forslag til en vurdering med henvisning til konklusjonene fra den ferdigstilte risikovurderingen av bly og andre tungmetaller fra keramiske gjenstander (04/403). Faggruppen hadde noen innspill og tilføyelser til vurderingen som vil bli rettet opp av sekretariatet og sendt på en elektronisk høringsrunde i faggruppen med kort tidsfrist.

Migrasjon av epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) til barnemat (04/411)

Mattilsynet har fått gjennomført analyser som viser at epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) er funnet i barnemat emballert i glass. De har bedt VKM om å vurdere om de observerte nivåene av de to stoffene kan utgjøre en helsefare for barn. Videre bes VKM om å vurdere hvorvidt bestemmelsene i dagens regelverk for denne typen stoffer gir en tilstrekkelig beskyttelse også for spedbarn og små barn. Ett av medlemmene i faggruppen fikk ansvar for å lage et forslag til en risikovurdering i denne saken som vil bli behandlet på faggruppens møte den 27. januar 2005.

Aroma

Risikovurdering av koffein, taurin og glukoronolakton i energidrikker (04/701)

Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi har utarbeidet et utkast til en risikovurdering av ingredienser i "energidrikker" som var sendt ut i forkant av møtet. Koordinator for Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og

allergi orienterte kort om deres arbeid med risikovurderingen. Siden koffein er et aromastoff ble Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk bedt om å gjøre en nærmere vurdering av denne ingrediensen. Faggruppen kom med innspill til risikovurderingen spesielt når det gjaldt koffein og til risikovurderingens konklusjon. Det tas sikte på at dokumentet ferdigstilles i forbindelse med møtet i Hovedkomiteen 23. november d.å.

Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Emballasje

Risikovurdering av bly og andre tungmetaller fra keramiske produkter (04/403)

Risikovurderingen ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet sammen med en populærversjon den 19. oktober 2004.

Migrasjon av N-ethyl-toluene-sulfonamide (NETSA) fra ostefilm til næringsmiddelsimulant (04/405)

Risikovurderingen ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet sammen med en populærversjon den 9. november 2004.

Kosmetikk

Vurdering av hår- og kroppsfargemiddel (Henna/Lawson) (04/407)

Saken ble besvart i brev til Mattilsynet den 7. oktober 2004. Faggruppen konkluderte med at det er lite hensiktsmessig å gjennomføre en egen nasjonal vurdering forbundet med bruken av Henna/Lawson i hår- og kroppsfargemidler. Dette sett i lys av at EUs vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (Scientific Committee on Consumer Products, SCCP) vil ta opp saken på nytt og et av faggruppens medlemmer vil være med på dette arbeidet.

Status i øvrige saker i faggruppen

Kosmetikk

Parabener i kosmetiske produkter (04/408)

Mattilsynet har bedt om en oppdatert risikovurdering i forbindelse med bruk av parabener i kosmetiske produkter med bakgrunn i Folkehelseinstituttets risikovurdering av 6. februar 2004. VKM er spesielt bedt om at den oppdaterte risikovurderingen skal ta hensyn til nye innspill fra miljøvernorganisasjonen Grønn hverdag, nye data fra industrien og en dansk risikovurdering av parabener i kosmetiske produkter.

Sekretariatet videreformidlet den danske risikovurderingen som nylig hadde blitt oversendt fra Mattilsynet og EFSA's opinion vedrørende bruk av parabener (E 214–E 219) i mat offentliggjort 29. september 2004 til faggruppen. Det ble videre opplyst at også EUs vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (SCCP) er i gang med å gjøre en risikovurdering forbundet med bruk av parabener i kosmetiske produkter. SCCP vil belyse både problemstillingen relatert til en mistenkt sammenheng mellom bruk av deodoranter som inneholder parabener og utvikling av brystkreft og eventuelle hormonforstyrrende effekt forårsaket av parabener.

Utover denne orienteringen ble ikke saken behandlet på møtet.

Tilsetningsstoffer

Inntak av brus – helhetsvurdering av helseeffekter (04/410)

Mattilsynet har tidligere varslet at de i samråd med Sosial- og helsedirektoratet har behov for en helhetsvurdering fra VKM i forbindelse med helseeffektene ved inntak av brus og lettbrus i den norske befolkningen. Sekretariatet orienterte kort om at bestillingen fra Mattilsynet og Sosial- og helsedirektoratet enda ikke er ferdig utarbeidet. Mattilsynet har understreket at det i denne problemstilling er behov for en større utredning som også vil gå utover VKMs mandat.

6 Oppfølging av saker fra møtet i faggruppen 08.09.04

Satsningsbehov

Hovedkomiteen i VKM har bedt faggruppene om å peke på områder der det er særlige kunnskapsmangler, og der det er spesielt viktig at det igangsettes forskning. Videre har faggruppene også blitt bedt om å vurdere aktuelle områder som bør utredes nærmere. Disse problemstillingene ble diskutert på faggruppens møte den 8. september hvor det ble understreket at det er et stort behov for å fremskaffe bedre inntaks/eksponeringsdata for å kunne gjennomføre gode risikovurderinger. Det er dessuten et generelt problem innenfor faggruppens område at risikovurderinger av ulike kjemiske forbindelser svært ofte vil begrenses av mangel på toksikologiske data. I denne sammenheng ønsker faggruppen at det gjøres en utredning om hvorvidt bruken av modellen ”Threshold of toxicological concern, (TTC)” er relevant å legge til grunn i tilfeller hvor det er mangel på toksikologiske data for kjemiske forbindelser som skal vurderes. Faggruppen ønsker videre å foreslå at det gjøres en utredning vedrørende helseeffekter av koffein innenfor VKM. Et slikt utredningsprosjekt kan senere knyttes opp i mot et nordisk samarbeid med formål om å komme med et felles innspill overfor EU vedrørende koffein. Faggruppens leder vil legge fram faggruppens forslag på møtet i Hovedkomiteen den 23. november d.å.

7 Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet orienterte kort om at det fra 1. november 2004 har vært fulltallig med 12 medarbeidere. Det ble også redegjort for status i forbindelse med VKMs egne nettsider på www.vkm.no og at disse sidene trolig lanseres før jul.

8 Eventuelt

Faggruppen oppfordret sekretariatet til å sende ut møtepapirer tidligere i forkant av møtene. Det er ønskelig at møtepapirene sendes i flere omganger framfor at alt sendes ut samtidig når alle dokumenter er klare, hvis dette går utover den tiden som er tilgjengelig til å lese gjennom sakspapirene. Sekretariatet tar sikte på å sende ut sakspapirene en uke i forkant av møtet. Faggruppen viste i denne sammenheng til at de ønsker at det etableres et intranett hvor medlemmer av VKM finner de nødvendige saksdokumenter til enhver tid.

9 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil være:

- Onsdag 15. desember, kl 08.00 – 13.00
- Torsdag 27. januar, kl 08.00 – 13.00